

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar gällande betänkande ”Skatt på modet” (SOU 2020:20)

Högskolan i Borås har tagit del av betänkandet ”Skatt på modet” (SOU 2020:20).

Högskolan i Borås vill inledningsvis slå fast att högskolan med sin hållbarhetsprofil ser positivt på regeringens arbete för att få bort skadliga kemikalier. Högskolans remissvar utgår i hög grad från Högskolan i Borås arbete med hållbart mode och hållbara textilier och de erfarenheter av att fasa ut kemikalier som framkommit i arbetet med den nationella plattformen Textile Fashion 2030.

Sveriges regering har gett Högskolan i Borås uppdraget att etablera och leda Textile & Fashion 2030 – den nationella plattformen för hållbart mode och hållbara textilier. Det femåriga uppdraget drivs av Smart Textiles, en del av Science Park Borås vid Högskolan i Borås, i samarbete med Textilhögskolan, Swedish Fashion Council, RISE Research Institutes of Sweden, Svensk Handel och TEKO, Sveriges Textil- och Modeföretag.

Utredningen Skatt på modet – för att få bort skadliga kemikalier - har haft uppdraget att lämna förslag på hur en skatt på skadliga kemikalier i kläder och skor kan utformas, i syfte att minska förekomst av eller exponering för miljö- och hälsofarliga ämnen från kläder och skor på ett kostnadseffektivt sätt. Högskolan i Borås ser behov av ett fortsatt starkt arbete på EU-nivån för att skärpa reach-förordningen så att skadliga kemikalier successivt fasas ut från den europeiska marknaden. Därtill krävs ytterligare internationellt arbete för att få ner användningen av skadliga kemikalier utanför EU, inte minst i länder med produktion av kläder och skor. Högskolan har uppfattat att Sveriges regering med Skatt på modet har en ambition att påverka i riktning mer hållbar konsumtion samt en önskan att uppmuntra företag på den svenska marknaden att gå före vad gäller att få bort skadliga kemikalier. Att Sverige går före ligger väl i linje med ambitionerna inom Textile and Fashion 2030 och Högskolan i Borås hållbarhetsarbete.

När Sverige går före bör det göras på ett sätt som gynnar nya affärsmodeller och framtagandet av hållbara produkter. Högskolan i Borås ser risker med att den föreslagna skatten på kläder och skor i praktiken blir generell, utan nyansering och

med avsaknad av skattelättnader för de hållbara produkterna. Bilaga 1-5 skulle med fördel kunna bearbetas för att säkerställa avsedd miljönytta, framförallt avseende relevans med koppling till produktgrupp och fiber. Högskolan ser också risker för att falska certifikat uppkommer i samband med att modeindustrin ska bevisa kemikaliefrihet. Oron förstärks genom att mätmetoderna idag innebär osäkra mätresultat.

Bevisbördan för enskilda företag är hög vad gäller krav på egna tester. Konsekvenser för i synnerhet enskilda små och medelstora företags analyskostnader bedöms som höga i relation till nyttan med testerna. En majoritet av de ämnen som föreslås beskattas är idag utfasade, enligt utredningens egen bedömning.

Högskolan har svårt att se hur cirkulära affärsmodeller gynnas av den föreslagna skatten och saknar förslag som undantar Re-make/Re-design från dubbelbeskattning på marknaden.

En införandetrappa med viss omställningstid skulle skapa ett positivt tryck på marknaden och ge tid för kvalitetssäkrade och kostnadseffektiva analysmetoder och uppföljningssystem att ta form. Ett konkret förslag till implementering av utredningens förslag skulle vara att som del 1 omgående ta fasta på förslagen avseende ftalater och pfas och då även säkerställa en kraftig beskattning av dessa ämnen med snabbt införande av skatten.

Som del 2 skulle den mer schablonmässiga beskattningen utifrån bilaga 1-5, kunna genomföras, men enligt högskolans bedömning först efter att en djupare analys med möjlighet till justering gjorts. Högskolan Borås i samverkan med Substitutionscentrum vid RISE och Kemikalieinspektionen vore väl lämpade att bistå i en sådan fördjupning.

I detta ärende har rektor Mats Tinnsten varit beslutande. Chef Forskning och innovation Anders Stenström har varit föredragande. I beredningen av ärendet har också Anett Aldman, Lena-Marie Jensen, Petra Pettersson och Birgitta Losman varit delaktiga.

Mats Tinnsten

Anders Stenström